

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobkyně: **RNDr. A. Z., CSc.**, zast. JUDr. Janem Touškem, advokátem, se sídlem Služeb 3056/4, Praha 10, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, Jihlava, za účasti osob zúčastněných na řízení: I) Státní pozemkový úřad, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3, za který v řízení jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, se sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, Praha 2, II) Lesy České republiky, s.p., se sídlem Přemyslova 1106, Hradec Králové, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 6. 2013, č. j. 30 A 52/2012 – 126,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Předcházející řízení a obsah kasační stížnosti

[1] Rozhodnutím žalovaného č. j. KUJI 23214/2012 ODSH 304/2012 – Ma/RODV, ze dne 3. 4. 2012 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod, ze dne 29. 11. 2011, č. j. ST/1377/2010/Ha, kterým byla povolena stavba Polní cesta C1 “K obecnímu lesu” Nová Ves u Leštiny. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že nemohl přisvědčit

námitkám žalobkyně, že nebyla do dokumentace zakreslena změna nivelety vozovky v místě rámového propustku přes Vranidolský potok, protože k projektové dokumentaci předložené k žádosti o vydání stavebního povolení byla doložena dokumentace se zakreslenou výškou komunikace nad propustkem (podélný řez výkres F.2.1. Původní polní cesta se nacházela v úrovni terénu, kóty terénu je možno ztotožnit s niveletou současné polní cesty. K námitce žalobkyně o zásahu projektové dokumentace do intravilánu obce a nemožnosti uplatnění snížení vozovky v jejím intravilánu žalovaný konstatoval, že snížení nivelety před rámovým propustkem ve směru od obce je nad rámec navržené stavby a že není předmětem tohoto stavebního povolení; předmětná stavba má délku 220 m a její začátek je cca 3 metry od osy rámového propustku. Žalovaný v neposlední řadě nesouhlasil s obavami žalobkyně směřující do odvodnění formou trubního kanálu místo stávajícího přelivu přes komunikaci, přičemž odkázal na to, že za soulad projektové dokumentace s technickými předpisy je zodpovědný projektant stavby; dále uvedl, že odvod dešťové vody nelze řešit přelivem přes komunikaci, protože je vhodnější realizace trubního propustku pod komunikací, který zajistí odvod vody, aniž by byly poškozeny konstrukční vrstvy komunikace odplavením, resp. zanesením drobných částic zeminy či stavebního materiálu.

[2] Žalobkyně se proti napadenému rozhodnutí bránila žalobou ze dne 28. 5. 2012, v níž tvrdila, že již ve svém odvolání poukazovala na to, že povolovaná stavba prochází záplavovým územím Vranidolského potoka, kterému kříží jeho tok, a že přes existující stavbu polní cesty se při přívalových deštích přelévá voda na louky na levém břehu potoka. Stav po realizaci povolené stavby polní cesty bude podle žalobkyně ještě horší, protože niveleta vozovky podle projektové komunikace má být ve značné délce zvýšena oproti stávající niveletě o 40 cm, čímž dojde k zamezení přirozeného přelivu a k navýšení rizika zatopení jejích nemovitostí. Žalovaný se s touto skutečností podle žalobkyně vypořádal nedostatečně, když uvedl, že v průběhu řízení došlo k doplnění projektové dokumentace o řešení odtokových vod a že výška komunikace nad propustkem je doložena podélným řezem se zakreslenou kótou. Žalobkyně byla přesvědčena, že postupem žalovaného bylo zasaženo do jejích práv, přičemž se odvolávala na odborný posudek vypracovaný znalcem z oboru vodního hospodářství Ing. Jaroslavem Bedrnou č. 17/2012 ze dne 15. 5. 2012, podle něž již stávající místní poměry nejsou z širších vodohospodářských hledisek uspokojivé a podle kterého hlavním nedostatkem dokumentace je nedostatečný hydrotechnický průkaz průchodnosti nově navrženého mostku s tím, že výškový systém projektu neobsahuje výškové vazby navrženého mostku na výškové charakteristiky blízkého vodního díla. S ohledem na tyto skutečnosti žalobkyně navrhovala zrušení napadeného rozhodnutí.

[3] Žalovaný se k žalobě vyjádřil v podání ze dne 12. 10. 2012, v němž tvrdil, že znalec Ing. Jaroslav Bedrna s ohledem na svou specializaci (obor vodní hospodářství, odvětví meliorace a obor projektování) nemůže posoudit projektovou dokumentaci stavby pozemní komunikace, kterou ověřil Ing. Z. N., autorizovaný inženýr pro dopravní stavby, mosty a inženýrské konstrukce, protože pan Bedrna není znalcem pro oblast dopravních staveb. Náležitosti projektové dokumentace pro stavby veřejně přístupných účelových komunikací jsou stanovené v příloze č. 8 vyhlášky č. 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních staveb. V předložené projektové dokumentaci bylo řešeno odvodnění, které však podle žalovaného může sloužit pouze k odvodnění

pokračování

komunikace, nemůže zajišťovat odvodnění širokého okolí stavby. Žalovaný proto navrhoval zamítnutí předmětné žaloby jako nedůvodné.

[4] Žalobkyně k věci podala repliku ze dne 5. 11. 2012, v níž setrvala na svém stanovisku, že napadené rozhodnutí je nezákonné. Znalec Ing. Bedrna je podle žalobkyně způsobilý vyjadřovat se k předmětné otázce, neboť je znalcem z oboru projektování. Žalobkyně vytýkala žalovanému, že se k věci samé a k jí tvrzeným pochybením nevyjádřil. Před realizací stavby se povrchové vody přes cestu přelévaly, po její realizaci již toto s ohledem na přeměrování vod do úzké oblasti za propustkem a trubní kanál nebude možné. S ohledem na špatný stav rybníka bude realizací stavby zvýšeno riziko, že voda nebude mít kam odtéct a že zalije pozemky žalobkyně. Podklady zajištěné žalovaným podle žalobkyně nedostojí požadavkům na ně kladeným vyhláškou č. 146/2008 Sb., protože se nezabývají vlivem infrastruktury a jejím začleněním do území, zvláště když neřeší statické a hydrotechnické posouzení s údaji o povodňových hladinách. Na tuto skutečnost přitom upozorňuje znalec Ing. Bedrna ve svém posudku.

[5] Usnesením ze dne 5. 12. 2012, č. j. 30 A 52/2012 – 69, Krajský soud v Hradci Králové přiznal žalobě odkladný účinek. Krajský soud poukázal na to, že se nemůže v tomto rozhodnutí zabývat správností argumentace žalobkyně, ale nepřehlédl, že správní orgány se s totožnými námitkami vypořádaly skromněji a že věcné argumenty obsažené v žalobě žalovaný ve svém vyjádření nevyvrátil. Žalobkyně dle krajského soudu prokázala, že není v dané situaci postaveno najisto, že by realizace předmětné stavby nemohla zhoršit dosavadní stav odtokových poměrů v daném území a způsobit za určitých okolností zaplavení jejích nemovitostí.

[6] K žalobě se vyjádřila osoba zúčastněná na řízení I), která poukázala na to, že stavba pozemní komunikace již byla realizována, ale že z důvodu přiznání odkladného účinku žalobě nemůže být vydán kolaudační souhlas, tudíž stavba nemůže být užívána, což ohrožuje dopravní obslužnost dalších pozemků, a že jí vznikají další náklady. Proto osoba zúčastněná na řízení I) navrhovala zrušit usnesení krajského soudu ze dne 5. 12. 2012, č. j. 30 A 52/2012 – 69, kterým byl žalobě přiznán odkladný účinek.

[7] Krajský soud v Hradci Králové usnesením ze dne 15. 2. 2013, č. j. 30 A 52/2012 – 93, zrušil usnesení ze dne 5. 12. 2012, č. j. 30 A 52/2012 – 69, kterým byl žalobě přiznán odkladný účinek. Poukázal přitom na to, že pokud předmětná stavba již stojí (což žalobkyně ve svém návrhu neuvedla), nemá smysl přiznávat žalobě odkladný účinek. Krajský soud přisvědčil osobě zúčastněné na řízení I), že zde existuje možnost, že se jí zvýší náklady na realizaci předmětné stavby a že ostatní osoby jsou nemožností užívat předmětnou komunikaci dotčeny na svých právech.

[8] K jednání soudu nařízenému na 11. 6. 2013 osoba zúčastněná na řízení přiložila vyjádření Agroprojekce Litomyšl spol. s r.o., ze dne 6. 5. 2013, podle kterého navrhovaná niveleta nové cesty byla vedena výškově – shodně s původní cestou, přičemž místo křížení s vodotečí je řešeno novým rámovým propustkem 2 x 1 m požadované zadané kapacity Q₂₀ (návrh průtočného profilu je zcela transparentně doložen) nahrazující původní nevyhovující trubní propustek 2x DN 600. Nově navržený průtočný profil obdélníkového průřezu prakticky zvyšuje původní kapacitu více než 6x, takže průtočnost nebyla snížena.

Navržené cestní příkopy zajišťují stabilitu cestního tělesa; přírůstek plochy povodí jejich umístěním je zcela zanedbatelný. V důsledku navržení parametrů stavby shodně s původním stavem či jejich zlepšením nebyla prováděna ani požadována žádná studie vodohospodářských poměrů lokality.

[9] Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 18. 6. 2013, č. j. 30 A 52/2012 – 126, žalobu jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění poukázal na to, že napadeným rozhodnutím nebyla povolena výstavba zcela nové pozemní komunikace, nýbrž stavební úprava stávající cesty, která v daném území existuje tzv. odnepaměti, tj. modernizace cesty v rámci realizace schválených pozemkových úprav v dané oblasti, přičemž mělo dojít k rozšíření dosavadní cesty a zvýšení její únosnosti. Podstatou námitek žalobkyně proti této stavbě je domnělé zhoršení vodohospodářských poměrů v daném území, které však fakticky podle závěru krajského soudu nemůže způsobit realizace pozemní komunikace, ale které je zapříčiněno špatným stavem nedalekého rybníka ve vlastnictví obce Nová ves u Leštiny. Nepříznivý stav rybníka však nelze řešit v napadeném rozhodnutí. Správní orgány sice měly v souladu s vyhláškou č. 146/2008 Sb., řešit účinky a vazby povolované stavby na okolní pozemky, jak požaduje stěžovatelka, ale toto se vztahuje na samotnou povolovanou stavbu, která žádné změny v porovnání se současným stavem nepřináší, protože samotná žalobkyně uvádí, že pokud by nedocházelo k extrémnímu vzdutí hladiny rybníka, nehrozilo by ani zaplavení jejích nemovitostí. Krajský soud dospěl k závěru, že hlavní příčinou možného ohrožení vodou je nevyhovující stav sousedního rybníka, který je nutné řešit v jiném řízení než ve stavebním řízení. Samotné orgány životního prostředí, které mají na starost problematiku vodohospodářských poměrů, proti realizaci pozemní komunikace ničeho nenamítaly. Problematické odtokové poměry nevznikly v důsledku této úpravy, ale panovaly v dané lokalitě již dávno. Správní orgány nadto vyhověly požadavku žalobkyně na zachování nivelety pozemní komunikace v místě propustku, možnost přelivu je proto stejná. Instalací rámového propustku o rozměrech 2x1 m oproti dvěma trubkám o průměru 60 cm nemůže dojít ke zhoršení průtoku vody. Žalobkyně sice namítala porušení svých práv a chráněných zájmů, ale toto blížeji nerozvedla; fakticky dle závěru krajského soudu se svou argumentací snaží napravit vodohospodářské poměry v daném území, což ji nepřísluší. Správní orgány proto v dané věci rozhodly v souladu se zákonem. Požadavky znalce Ing. Bedrny jdou podle krajského soudu nad rámec příslušných předpisů, nadto samotný znalec dospívá k závěru, že hlavní příčinou možných problémů je nevyhovující stav rybníka.

[10] Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 18. 6. 2013, č. j. 30 A 52/2012 – 126, podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost ze dne 3. 7. 2013 z důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů. Tvrdila, že krajský soud prokázané skutečnosti a důkazy neobjektivně hodnotil a dospěl k nesprávným závěrům. Poukazovala na odůvodnění usnesení ze dne 5. 12. 2012, kterým byl žalobě přiznán odkladný účinek, jež bylo podle jejího mínění vydáno s cílem dořešit a odstranit vady projektu na základě její žalobní argumentace, že realizací stavby budou povrchové vody přesměrovány, přičemž v případě zpomalení odvodu přívalových vod se zvýší riziko zatopení pozemků stěžovatelky. S těmito skutečnostmi a závěry obsaženými v předchozím usnesení se krajský soud v napadeném rozsudku nevypořádal, pouze se ztotožnil se závěrem žalovaného, že realizací stavby nedojde k žádnému zásahu do stávajících odtokových poměrů, což je ale

pokračování

v rozporu se závěrem posudku Ing. Jaroslava Bedrny, který popisuje řadu problémů vzniklých realizací předmětné stavby. Stěžovatelka opakovaně poukazovala na to, že již v současné době riziko zatopení jejich pozemků hrozí, jak dokazují záplavy z roku 2010. Neposkytnutím ochrany pozemkům stěžovatelky před povodněmi došlo k porušení čl. 11 Listiny základních práv a svobod. Napadené rozhodnutí nemůže být v souladu s vyhláškou č. 146/2008 Sb., neboť samotný žalovaný ve vyjádření ze dne 12. 10. 2012 uvedl, že bylo řešeno pouze odvodnění pozemní komunikace, ale nebyly řešeny důsledky tohoto odvodnění na okolí stavby. Znalecký posudek Ing. Jaroslava Bedrny podle stěžovatelky bez jakýchkoli pochyb prokazuje, že realizací předmětné stavby dojde k narušení místních vodohospodářských poměrů a bude zvýšeno riziko zalití pozemků stěžovatelky vodou. Stěžovatelka s odkazem na tento posudek rovněž nesouhlasila se závěrem krajského soudu, že projektová dokumentace obsahuje hydrotechnické výpočty pro případ dvacetileté vody.

[11] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil v podání ze dne 30. 7. 2013, v němž odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a rozsudku krajského soudu. Argumentaci stěžovatelky považoval za vyvrácenou, proto navrhoval zamítnutí kasační stížnosti.

[12] Osoba zúčastněná na řízení I) se v podání ze dne 8. 8. 2013 ztotožnila s rozsudkem krajského soudu. Dále zaujala stanovisko, že znalecký posudek Ing. Jaroslava Bedrny nelze v dané věci použít, protože nemá náležitosti podle ustanovení § 127a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a představuje proto pouhý listinný důkaz. Poukázala na to, že realizací stavby naopak dojde ke zlepšení odtokových poměrů z důvodu nového potrubního kanálu a rámového propustku. Stěžovatelka podle ní nesprávně dovozuje zhoršení vodních poměrů, které jsou však způsobeny nikoli předmětnou pozemní komunikací, ale špatným stavem sousedního rybníka, což však v dané věci nebylo nikým řešeno.

[13] V replice ze dne 26. 8. 2013 stěžovatelka setrvala na svém stanovisku a poukazovala na to, že je ohroženo její vlastnické právo nedodržením vyhlášky č. 146/2008 Sb. a neposouzením odtokových poměrů. Jelikož se jedná o odbornou otázku, je logické k věci přiznat odborníka – Ing. Jaroslava Bedrnu. Mimo realitu je tvrzení osoby zúčastněné na řízení I), že realizací stavby dojde ke zlepšení odtokových poměrů.

II.

Posouzení kasační stížnosti

[14] Stěžovatelka je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové vzešel (ustanovení § 102 s. ř. s.), kasační stížnost je včasná (ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s.) a přípustná, neboť nejsou naplněny důvody podle ustanovení § 104 s. ř. s.

[15] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[16] Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatelka podala z důvodu uvedeném v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek přezkoumal podle tohoto ustanovení. Podle písm. a) tohoto ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené „*nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.*“ Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor.

[17] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[18] Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že součástí Projektové dokumentace k akci „Polní cesta C1 „K obecnímu lesu“ v k.ú. Nová Ves u Leštiny“ je část nazvaná jako hydrologické a hydrotechnické výpočty, který obsahuje Model DesQ-MaxQ, jenž byl odvozen pro povodí, jejichž geometrickou konfigurací lze schematizovat jednou odtokovou plochou – samostatný svah nebo dvěma odtokovými plochami – modelové povodí s údolnicí.

[19] Z obsahu znaleckého posudku ze dne 15. 5. 2012, č. 17/2012, který byl vyžádán stěžovatelkou a jenž vypracoval Ing. Jaroslav Bedrna, znalec z oboru vodní hospodářství, odvětví meliorizace a z oboru projektování, vyplývá, že předmětem posouzení je rekonstrukce (modernizace) stávající polní cesty za účelem jejího rozšíření a dosažení lepší směrové i výškové plynulosti dopravní trasy s navýšením její únosnosti. Terén, jímž probíhá modernizovaná cesta, je poměrně sklonitý, převážně ve směru vrstevnic, přičemž v důsledku nové (vyšší) výškové úrovně vozovky i nového většího zahloubení cestních příkopů mění komunikace dosavadní odtokové poměry povrchové vody z jihozápadně přilehlých pozemků. Vodohospodářské důsledky nejsou podle znalce patřičně komplexně a přesvědčivě posouzeny a vyřešeny, a to zejména pokud jde o průtočnost povodňových vln novým mostkem, přičemž ta je závislá na hladině stálého nadržení (resp. vzdutých hladinách) zaneseného obecního rybníka. Z širších vodohospodářských hledisek nejsou současné místní poměry uspokojivé, jak dokládají povodňové situace v roce 1997 a 2010. Znalec poukázal na neuspokojivý stav severně položeného průtočného rybníka s tím, že přelivná hrana jeho bezpečnostního přepadu je zbytečně příliš vysoko položená a hladina zaneseného, zarostlého a nevyčištěného rybníka nemajícího obtokovou stoku se při větších průtocích v recipientu propaguje zpětným vzdutím až do míst nově projektovaného přemostění Vranidolského potoka, což při zjišťované neuspořádanosti šířeji posuzovaných místních odtokových poměrů povrchové vody představuje hlavní příčiny jejich nadále možných škodlivých důsledků (záplav přilehlých nemovitostí). Znalec proto vytknul projektové dokumentaci, že přes vyčíslení hodnot kulminančních průtoků v korytě neobsahuje náležitý hydrotechnický průkaz průchodnosti nově navrženého mostku (alespoň pro Q20) a že neobsahuje citlivé výškové vazby navrženého mostku na neopomenutelné výškové charakteristiky blízkého vodního díla (na úroveň koruny jeho hráze, bezpečnostního přepadu, úroveň hladiny jeho stálého nadržení, úroveň hladin při průtocích Q20-Q100, plošný dosah zatápeného území zpětným vzdutím hladiny rybníka při těchto průtocích).

pokračování

[20] Nejvyšší správní soud nepřisvědčuje stěžovateli, která nezákonnost napadeného rozsudku krajského soudu dovozuje z odůvodnění usnesení krajského soudu, kterým byl její žalobě přiznán odkladný účinek. Stěžovatelka totiž přehlíží význam institutu odkladného účinku podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., který má sloužit k dočasné úpravě poměrů do vydání meritorního rozhodnutí, které se teprve vyjádří k důvodnosti žaloby, resp. k zákonnosti správního rozhodnutí – srov. přiměřeně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76; usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2004, č. j. 5 As 52/2004 – 172. V usnesení, kterým je rozhodováno o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, se krajský soud proto nemohl vyjádřit k tomu, jestli je žaloba důvodná, tj. zda skutečně hrozí zvýšení povodňového rizika a zda napadené rozhodnutí trpí vytykanými vadami, ale musel zvážit podmínky stanovené v ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., tj. zda *„by výkon nebo jiné právní následky znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestli to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem“*. Krajský soud na tuto skutečnost ostatně v odůvodnění usnesení ze dne 15. 2. 2013, č. j. 30 A 52/2012 – 93, kterým zrušil předchozí usnesení o přiznání odkladného účinku žalobě, poukázal.

[21] Nejvyšší správní soud přisvědčuje závěru krajského soudu, že realizací předmětné stavby nedojde k významné změně vodohospodářských poměrů v dané oblasti. Jak totiž vyplývá z obsahu spisu a z totožných vyjádření účastníků řízení, na místě nově budované stavby pozemní komunikace již polní cesta existuje. Samotný směr této nové pozemní komunikace vybudované na vrstevnici či její umístění proto nemůže z logiky věci způsobit negativní změnu vodohospodářských poměrů, neboť ty jsou již změněny existencí stávající pozemní komunikace. Zhotovení odvodnění pozemní komunikace ústící do Vranidolského potoka, resp. do rybníka, namísto přirozeného rozlivu nemůže představovat vzhledem k velikosti stavby a množství vody, které na ní bude zachyceno, tak podstatnou změnu místních vodohospodářských poměrů s ohledem na značně špatný stav severně položeného průtočného rybníka.

[22] Negativní vodohospodářské poměry, které popisuje stěžovatelka, jsou podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu způsobeny nikoli předmětnou pozemní komunikací, ať už před rekonstrukcí nebo po ní, ale hlavní příčinou tamějších špatných poměrů je (ostatně) i podle závěrů znaleckého posudku ze dne 15. 5. 2012, č. 17/2012, jenž vypracoval Ing. Jaroslav Bedrna, špatný stav severně položeného průtočného rybníka. Pokud je jeho stav špatný a voda při zvýšeném průtoku jím nemůže adekvátně protékat, hromadí se v něm, resp. před ním, a ohrožuje přilehlé pozemky. Velikost průtoků pod mostkem na rekonstruované pozemní komunikaci je v tomto směru prakticky irelevantní, protože i kdyby byl průtok sebevětší, nezabránil by vylití vody z koryta, pokud za tímto mostkem nemůže voda dále volně protékat a jestliže se za ním bude hromadit. Tento závěr o nevyhovující situaci ostatně dokládá sama stěžovatelka tím, že se dovolává povodní v roce 1997 a 2010, které zcela zjevně nemohly být zapříčiněny rekonstruovanou komunikací a nově zbudovaným mostkem.

[23] Nepříznivá vodohospodářská situace, kterou namítá stěžovatelka, jež se v tomto směru dovolává ochrany svého vlastnického práva podle čl. 11 Listiny základních práv a svobod, nemůže být řešena v předmětném stavebním řízení, ale v řízení podle zákona č.

254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, jehož předmětem by byl stav severně položeného průtočného rybníka.

[24] Nejvyšší správní soud z projektové dokumentace ověřil, že se zabývala vlivem této pozemní komunikace na okolí a že obsahuje příslušné výpočty průtoků ve Vranidolském potoce. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 12. 10. 2012 pouze konstatoval, že projektová dokumentace řeší odvodnění předmětné pozemní komunikace, nemůže ale řešit komplexní vodohospodářskou situaci v území (a její odvodnění), protože její nepříznivý stav je dle všech podkladů způsoben severně položeným průtočným rybníkem.

[25] Jestli jsou závěry a výpočty v projektové dokumentaci správné, však Nejvyšší správní soud posoudit nemůže, protože jejich správnost stěžovatelka v řízení před krajským soudem nezpochybnila, pouze dovozovala jejich neexistenci.

[26] Ve vztahu k argumentaci stěžovatelky ohledně toho, že projektová dokumentace je vadná v rozsahu článku A.2.e, A.8.1., B.1., B.2. a C.2.1.4.d, musí Nejvyšší správní soud konstatovat, že je nepřipustná ve smyslu ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť stěžovatelka touto argumentací uplatňuje zcela jiné důvody, než které uplatnila v řízení před krajským soudem.

[27] Podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

[28] Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009 - 77, „kasační stížnost může účinně směřovat jen proti těm důvodům soudního rozhodnutí, na němž je toto rozhodnutí postaveno.“ K obdobným závěrům se Nejvyšší správní soud přihlásil v rozsudku ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155, ve kterém uvedl, že „ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. představuje zavedení koncentračního principu do řízení před Nejvyšším správním soudem. Užití tohoto principu lze považovat za zcela racionální, neboť zajišťuje, aby výhrady účastníků řízení proti (zde) pravomocnému správnímu rozhodnutí byly pořadem práva nejprve projednány krajskými soudy, přičemž Nejvyšší správní soud přezkoumá již pouze zákonnost závěrů krajských soudů k jednotlivým skutkovým a právním otázkám, které jim byly v žalobách předestřeny (promítly-li se, pochopitelně, do námitek kasačních). Pokud by bylo v řízení před Nejvyšším správním soudem (myšleno v řízení o kasační stížnosti) připuštěno uplatnění skutkových a právních novot (zde srov. též ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s.) vedlo by to fakticky k popření kasačního principu, na němž je řízení o tomto mimořádném opravném prostředku vystavěno. Ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. (obdobně jako § 109 odst. 4 s. ř. s., vylučující možnost dodatečného uplatňování argumentů skutkových) tedy nesleduje restriktci práv fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně. Po účastnících předcházejícího žalobního řízení (z logiky věci je zřejmé, že musí jít pouze o účastníky aktivně legitimované) lze jistě spravedlivě požadovat, aby na principu vigilanti bus jura postupovali v řízení shora popsaným způsobem s tím, že v případě, kdy tak neučiní, ponесou (z hlediska možnosti uplatnění procesní argumentace v dalším stupni) případné nepříznivé důsledky.“ V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2008, č. j. 1 Afs 102/2008 - 39, bylo konstatováno, že „podle § 104 odst. 4 s. ř. s. totiž není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit

pokračování

mohl. Tato výhrada dopadá i na případy, kdy žalobce sice onu námitku před soudem uplatnil, učinil tak však až po uplynutí lhůty k podání žaloby.“

[29] Řízení o kasační stížnosti jako mimořádném opravném prostředku proti pravomocným rozhodnutím krajských soudů podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. slouží k přezkumu zákonnosti a správnosti rozhodnutí krajských soudů; nevytváří proto novou instanci k přednesu další skutkové a právní argumentace pro žalobce. Nejvyšší správní soud se tedy za dané procesní situace nemůže věcně vyjádřit k argumentaci dovozující vadnost projektové dokumentace v rozsahu článku A.2.e, A.8.1., B.1., B.2. a C.2.1.4.d. Tuto argumentaci stěžovatelka uvedla až v kasační stížnosti, což je v rozporu s ustanovením § 104 odst. 4 s. ř. s., které ve smyslu výše uvedené judikatury Nejvyššího správního soudu zakotvuje koncentraci řízení před krajskými soudy, tj. stěžovatelka měla veškerou svou argumentaci dokládající podle jejího názoru nezákonnost a nesprávnost napadeného rozhodnutí uvést již v řízení před krajským soudem ve lhůtě podle ustanovení 72 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nadto poukazuje na to, že tato argumentace není projednatelná rovněž z toho důvodu, že je naprosto neurčitá a nekonkrétní, neboť z ní není jakkoli zjevné, co stěžovatelka této projektové dokumentaci konkrétně vytýká - rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[30] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud po přezkoumání napadeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové k závěru, že nebyl naplněn tvrzený důvod podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., za použití ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. Kasační stížnost proto není důvodná a Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[31] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla ve věci procesně úspěšná, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá; žalovanému náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť toto právo by jim podle ustanovení § 60 odst. 5 s. ř. s. vzniklo pouze v případě náhrady nákladů, které jim vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jim soud uložil, což se v daném případě nestalo.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. prosince 2013

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu